

Mô hình phối hợp tam giác Hiệp hội - Doanh nghiệp - Báo chí: Đòn bẩy xây dựng và phản biện chính sách trong kỷ nguyên mới

09:19 17/07/2025

Diễn đàn “Vai trò của Hiệp hội, Doanh nghiệp và Cơ quan báo chí trong xây dựng và phản biện chính sách” diễn ra chiều 16/7 tại Hà Nội đã khẳng định tầm quan trọng của mô hình phối hợp tam giác giữa hiệp hội – doanh nghiệp – báo chí trong kiến tạo thể chế minh bạch, đồng hành cùng cải cách.

Tại diễn đàn, nhiều chuyên gia, đại biểu Quốc hội, nhà báo và doanh nhân cùng chung quan điểm: Để chính sách thực sự đi vào cuộc sống, cần tiếng nói phản biện có cơ sở từ thực tiễn, khoa học và dữ liệu. Báo chí không chỉ đưa tin, mà cần trở thành “báo chí chuyên gia”, trong khi hiệp hội phải là cầu nối chính danh, còn doanh nghiệp phải mạnh dạn lên tiếng để góp phần định hình môi trường pháp lý ổn định, phát triển.

TS. Nguyễn Văn Khôi – Chủ tịch Hiệp hội Bất động sản Việt Nam phát biểu tại Diễn đàn

Hiệp hội - Doanh nghiệp - Báo chí: Hợp lực vì một môi trường chính sách minh bạch

Mở đầu diễn đàn, TS. Nguyễn Văn Khôi – Chủ tịch Hiệp hội Bất động sản Việt Nam, nhấn mạnh vai trò then chốt của mối quan hệ chặt chẽ giữa Hiệp hội, cộng đồng doanh nghiệp và báo chí trong công cuộc cải cách thể chế. Theo ông, đây chính là thời điểm bản lề khi Việt Nam bước vào giai đoạn phát triển mới với khát vọng trở thành quốc gia thu nhập cao vào năm 2045. Để hiện thực hóa mục tiêu này, Bộ Chính trị đã ban hành “bộ tứ trụ cột” gồm các Nghị quyết số 57, 59, 66 và 68, đặt nền móng cho cải cách toàn diện, trong đó nhấn mạnh vai trò động lực của khu vực kinh tế tư nhân.

Chủ tịch Nguyễn Văn Khôi cho biết, Hiệp hội Bất động sản Việt Nam đã tích cực phối hợp với các cơ quan báo chí trong việc truyền thông chính sách, tổ chức các buổi tọa đàm chuyên sâu, đồng thời chủ động tập hợp ý kiến từ cộng đồng chuyên gia và doanh nghiệp. Nhờ đó, nhiều đề xuất từ Hiệp hội đã được Chính phủ, Quốc hội tiếp thu trong quá trình sửa đổi các bộ luật quan trọng, như Luật Đất đai, Luật Nhà ở và Luật Kinh doanh bất động sản.

Đại biểu Quốc hội Phan Đức Hiếu, Ủy viên chuyên trách Ủy ban Kinh tế - Tài chính của Quốc hội

Đại biểu Quốc hội Phan Đức Hiếu, Ủy viên chuyên trách Ủy ban Kinh tế - Tài chính của Quốc hội, cũng nhấn mạnh rằng báo chí không chỉ là kênh truyền thông chính sách mà cần đóng vai trò phản biện xã hội, đặt ra các câu hỏi then chốt: Nghị quyết sau khi ban hành đã đi vào cuộc sống đến đâu, mang lại giá trị

gì cho người dân và doanh nghiệp, và đâu là những rào cản cần tháo gỡ?.

Theo ông Hiếu, để hiện thực hóa mục tiêu trong các Nghị quyết như 68 và 198, các cơ quan báo chí phải chủ động bám sát nội dung mới, phản ánh trung thực, kịp thời cả những kết quả tích cực lẫn khó khăn. Không chỉ phản ánh hiện tượng, báo chí cần kiến nghị cụ thể, gợi mở giải pháp, từ đó tạo áp lực cải cách tích cực hơn lên hệ thống chính sách.

Phối hợp ba bên: Trách nhiệm chia sẻ - Dữ liệu trung thực - Truyền thông định hướng

Thảo luận tại diễn đàn, các chuyên gia, doanh nghiệp và đại diện báo chí đã đề xuất hình thành mô hình “tam giác phối hợp” Hiệp hội – Doanh nghiệp – Báo chí theo ba trụ cột: hợp tác trách nhiệm, dữ liệu minh bạch và truyền thông hiệu quả.

Ông Nguyễn Quốc Hiệp, Chủ tịch Hiệp hội các Nhà thầu Xây dựng Việt Nam khẳng định: Chính báo chí là lực lượng có thể đưa thông tin đến công luận, định hình nhận thức xã hội, và tác động mạnh mẽ đến quá trình điều chỉnh chính sách

Ông Nguyễn Quốc Hiệp, Chủ tịch Hiệp hội các Nhà thầu Xây dựng Việt Nam, nêu thực trạng đáng lo ngại: nhiều doanh nghiệp lớn hiện nay vẫn e dè trong việc lên tiếng về những bất cập trong cơ chế, chính sách, một phần vì thiếu niềm tin, phần khác vì lo ngại rủi ro. Trong khi đó, không ít phóng viên chưa nắm vững pháp lý, khiến việc đưa tin đôi khi thiếu chính xác, ảnh hưởng tiêu

cực đến môi trường đầu tư.

Ông Hiệp khẳng định: một văn bản kiến nghị nếu không có sự lan tỏa thông qua báo chí thì cũng chỉ nằm yên trong hồ sơ. Chính báo chí là lực lượng có thể đưa thông tin đến công luận, định hình nhận thức xã hội, và tác động mạnh mẽ đến quá trình điều chỉnh chính sách. Vì vậy, báo chí phải được xem là một thành tố không thể tách rời trong quá trình phản biện thể chế.

GS.TS. Hoàng Văn Cường, Ủy viên Ủy ban Kinh tế Tài chính của Quốc hội, Thành viên Hội đồng tư vấn chính sách của Thủ tướng Chính phủ, Phó Chủ tịch Hội đồng Giáo sư Nhà nước cũng cho rằng, chỉ khi doanh nghiệp chủ động phản ánh thực trạng, báo chí khách quan đưa tin và hiệp hội tổng hợp ý kiến một cách bài bản, thì tiếng nói phản biện mới đủ sức thuyết phục các cơ quan hoạch định chính sách. Ông đề xuất các hiệp hội cần hướng dẫn doanh nghiệp góp ý đúng lúc, đúng trọng tâm; đồng thời báo chí nên lựa chọn “điểm rơi chính sách” để đăng tải nội dung một cách kịp thời, sắc bén, tránh sa đà vào cảm tính.

GS.TS. Hoàng Văn Cường, Ủy viên Ủy ban Kinh tế Tài chính của Quốc hội, Thành viên Hội đồng tư vấn chính sách của Thủ tướng Chính phủ, Phó Chủ tịch Hội đồng Giáo sư Nhà nước đề xuất các hiệp hội cần hướng dẫn doanh nghiệp góp ý đúng lúc, đúng trọng tâm; đồng thời báo chí nên lựa chọn “điểm rơi chính sách” để đăng tải nội dung một cách kịp thời, sắc bén, tránh sa đà vào cảm tính.

“Với tính chính danh đại diện cho các doanh nghiệp, các hiệp hội có nhiều cơ hội tiếp cận các hội nghị, hội thảo quan trọng, bao gồm cả những sự kiện có sự

tham gia của Thủ tướng, để đóng góp ý kiến phản biện chính sách. Việc được mời tham dự các sự kiện cho thấy hiệp hội luôn là đối tượng được cơ quan nhà nước lắng nghe, vì vậy tiếng nói của hiệp hội rất quan trọng. Bên cạnh đó, các hiệp hội cũng có thể truyền tải thông điệp của mình thông qua các diễn đàn báo chí – truyền thông. Để đạt hiệu quả cao, báo chí cần “tìm đúng điểm rơi”, tức là chọn đúng thời điểm và nội dung phù hợp để phản ánh, góp ý chính sách một cách xác đáng và kịp thời”, GS.TS. Hoàng Văn Cường cho hay.

Báo chí chuyên gia - tiếng nói có trọng lượng trong xây dựng thể chế

Nhà báo Phạm Nguyễn Toan, Phó Chủ tịch Hiệp hội Bất động sản Việt Nam, Tổng Biên tập Tạp chí điện tử Bất động sản Việt Nam, chia sẻ rằng báo chí hiện đại cần vượt lên khỏi vai trò thông tin đơn thuần. Thay vào đó, phải trở thành “báo chí chuyên gia”, “báo chí dữ liệu” và tiến tới “báo chí giải pháp”.

Theo ông Toan, một phóng viên muốn phản biện chính sách hiệu quả cần được trang bị kiến thức nền vững chắc và phương pháp tác nghiệp khoa học. Tại Tạp chí điện tử Bất động sản Việt Nam, mỗi đề tài trước khi triển khai đều được tổ chức tập huấn, đào tạo chuyên sâu để đảm bảo nội dung không chỉ phản ánh đúng mà còn có tính kiến nghị rõ ràng.

Nhà báo Phạm Nguyễn Toan, Phó Chủ tịch Hiệp hội Bất động sản Việt Nam, Tổng Biên tập Tạp chí điện tử Bất động sản Việt Nam, chia sẻ rằng báo chí hiện đại cần vượt lên khỏi vai trò thông tin đơn thuần. Thay vào đó, phải trở thành “báo chí chuyên gia”, “báo chí dữ liệu” và tiến tới “báo chí giải pháp”.

Việc phản biện, theo ông Toan, không chỉ là “nêu vấn đề” mà còn phải “giải quyết vấn đề”. Nếu báo chí chỉ công bố số liệu mà không đi kèm phân tích và khuyến nghị thì vai trò phản biện khó có thể hoàn thiện.

“Trong vai trò phản biện chính sách, báo chí không thể dừng lại ở việc đưa tin, mà cần phát triển theo hướng trở thành báo chí chuyên gia, báo chí dữ liệu, và từ đó tiến tới báo chí giải pháp. Nếu chỉ công bố số liệu mà không đi kèm phân tích và kiến nghị chính sách thì chưa thể hoàn thành vai trò phản biện một cách thực chất. Chúng tôi xác định, phóng viên phải được bồi dưỡng để hiểu rõ vấn đề, nhưng đồng thời phải biết dựa vào đội ngũ chuyên gia và tri thức khoa học. Mỗi khi tiếp cận một vấn đề mới, tòa soạn đều tổ chức các buổi tập huấn chuyên đề, để đội ngũ phóng viên, biên tập viên được trang bị kiến thức nền và phương pháp tiếp cận bài bản trước khi tác nghiệp.

Muốn báo chí trở thành một tiếng nói có trọng lượng trong xã hội, đặc biệt là trong quá trình xây dựng và phản biện chính sách, thì không thể tách rời khỏi nền tảng khoa học. Báo chí không dừng lại ở phản ánh hiện tượng, mà còn đề xuất hướng giải quyết dựa trên dữ liệu, bằng chứng và phân tích chuyên sâu”, Tổng Biên tập Tạp chí điện tử Bất động sản Việt Nam nhấn mạnh .

Kết luận tại Diễn đàn, TS. Nguyễn Văn Khôi một lần nữa khẳng định giá trị cốt lõi của tam giác phối hợp Hiệp hội – Doanh nghiệp – Báo chí trong tiến trình kiến tạo một môi trường chính sách minh bạch, ổn định và hướng tới phát triển. Ông nhấn mạnh ba nội dung mà truyền thông cần lưu ý: thứ nhất, đẩy mạnh tuyên truyền về “bộ tứ trụ cột” Nghị quyết; thứ hai, chuyển đổi tư duy từ quản lý sang kiến tạo; thứ ba, khuyến khích báo chí dẫn thân, phỏng vấn, chất vấn và phản biện chính sách một cách bài bản, xây dựng.

TS. Nguyễn Văn Khôi bày tỏ kỳ vọng vào sự đồng hành của giới chuyên gia, cộng đồng doanh nghiệp và đội ngũ nhà báo trong quá trình cải cách thể chế. Ông tin tưởng rằng mô hình phối hợp ba bên sẽ là động lực lớn, góp phần nâng cao chất lượng chính sách, gia tăng sức cạnh tranh cho nền kinh tế và thúc đẩy Việt Nam vững bước trong kỷ nguyên phát triển mới.

Khánh Yên